

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych
Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 maja 2023 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. A. Bączkowskiego

Przewodniczący: Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych.

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu; Pan Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej; zaproszeni goście oraz eksperci.

Porządek obrad obejmował:

1. Dyskusja w sprawie procesu legislacyjnego dotyczącego projektów emerytur stażowych - *dyskusja z udziałem przedstawiciela sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.*
2. Przegląd systemu emerytalnego – omówienie tematu w ramach programu prac Rady RDS na 2023 r.
3. Informacje po spotkaniu grupy roboczej w sprawie niewygasającego charakteru emerytur pomostowych oraz przeglądu grup zaliczonych i pretendujących do wykazu prac o szczególnym charakterze. - *włączenia lotniskowej staży pożarnej w struktury PSP – wniosek OPZZ.*
4. Sytuacja kobiet w systemie emerytalnym z perspektywy okresowej emerytury kapitałowej - dyskusja na wniosek Pracodawców RP:
 - a) Sytuacja kobiet ubezpieczonych, urodzonych w innych latach niż w roku 1953, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury w wieku obniżonym na podstawie art. 32 ustawy, a następnie złożyły wniosek o przyznanie świadczenia emerytalnego po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego i po 1 stycznia 2013 r., nie mogąc posiadać wiedzy o wprowadzeniu od dnia 1 stycznia 2013 r. art. 25 ust. 1 b ustawy obniżającej wysokość przyznanego im świadczenia w powszechnym wieku emerytalnym - *wniosek OPZZ.*
 - b) Sytuacja kobiet pobierających świadczenia emerytalne, które prowadziły działalność gospodarczą (przede wszystkim informacja o średniej wysokości emerytur tej grupy w porównaniu do emerytur kobiet, które nie prowadziły działalności gospodarczej, a także o liczbie kobiet, które prowadziły działalność gospodarczą i pobierają emeryturę najniższą, o której mowa w art. 87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) - *wniosek OPZZ.*

- c) Liczba kobiet pobierających emerytury przyznane w drodze wyjątku i charakterystyka tej grupy (główne przyczyny niespełnienia przesłanek do otrzymania emerytury na zwykłych zasadach) -*wniosek OPZZ.*
5. Wniosek Pracowników Zespołu Trójstronnego ds. Żeglugi i Rybołówstwa Morskiego o wyrażenie opinii i zajęcie stanowiska w sprawie wdrożenia do polskiego porządku prawnego Konwencji o Pracy na Morzu, 2006 (MLC, 2006) w zakresie zabezpieczenia społecznego polskich marynarzy.
6. Sprawy różne:
- *obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej,*
 - *sytuacja ubezpieczonych zatrudnionych w szczególnych warunkach ubiegających się o przyznanie emerytury pomostowej, którzy napotykają na niepotrzebne trudności w ich uzyskaniu ze strony Zakładów Ubezpieczeń Społecznych. – wniosek Sławomir Łukasiewicz.*

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych; powitał uczestników posiedzenia i przedstawił porządek obrad.

Strony jednogłośnie zaakceptowały porządek obrad.

Ad 1

Sławomir Łukasiewicz, OPZZ, przedstawił informacje ze spotkania sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w maju br., gdzie wręczył zaproszenie na posiedzenie Zespołu dla Przewodniczącej Komisji. Wyraził opinię o potrzebie wprowadzenia emerytury stażowej oraz negatywnie ustosunkował się co do braku rozwiązań w przedmiotowej sprawie. Nawiązał do prowadzonych rozmów NSZZ „Solidarność” z Rządem w sprawie emerytur pomostowych oraz emerytur stażowych.

Sebastian Koćwin, OPZZ, pozytywnie ustosunkował się do informacji, jakoby miał być wprowadzany niewygasający charakter emerytur pomostowych oraz negatywnie odniósł się do informacji, że ta sprawa zostanie zrealizowana tylko w porozumieniu z NSZZ „Solidarność” i podkreślił wkład OPZZ w przedmiotową sprawę. Prosił stronę rządową o potwierdzenie, czy rzeczywiście wspomniane emerytury będą mieć charakter niewygasający. Podkreślił, że OPZZ nigdy by nie zgodziło, aby emerytury pomostowe były realizowane kosztem emerytur stażowych, gdyż jedno i drugie emerytury są ważne.

Ad 2

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, FZZ, nawiązując do tematu przeglądu systemu emerytalnego – tematu w ramach programu prac Rady RDS na

2023 r., powiedział, że w temacie tym zostanie skonsumowany temat emerytur pomostowych oraz emerytur stażowych oraz że Zespół zbierze i przedstawi dane dla Rady.

Sławomir Łukasiewicz, OPZZ, potwierdził, że w temacie tym chodzi o niewygasający charakter emerytur pomostowych, emerytur stażowych, renty wdowie, wyższą waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych, emerytury groszowe. Nawiązał do problemu spadającej stopy zastąpienia, jeśli chodzi o świadczenia emerytalne.

Jeremi Mordasewicz, KL, powiedział, że pracodawcy wyrażają chęć rozmowy na powyższe tematy i zaznaczył, że przed przystąpieniem dyskusji należałoby odpowiedzieć na pytanie czy należy zachować ubezpieczeniowy charakter systemu emerytalnego, czy też ten system należy odrzucić i przejść do innego typu systemu.

Sebastian Koćwin, OPZZ, powiedział, że OPZZ zależy na wyższych waloryzacji i kwocie świadczenia emerytalnego, a nie na świadczeniach, które nie są systemowe. Nawiązał do renty wdowiej i propozycji OPZZ i innych organizacji, tj. by była to renta rodzinna powiększona o 50% świadczenia osoby zmarłej lub świadczenie osoby, powiększone o 50% renty rodzinnej.

Ustalono, że ten punkt zostanie omówiony na kolejnym posiedzeniu.

Ad 3

Konrad Miłoszewski, Dyr. Dep. Ubezpieczeń Społecznych MRiPS, przedstawił informacje po spotkaniu grupy roboczej w sprawie niewygasającego charakteru emerytur pomostowych oraz przeglądu grup zaliczonych i pretendujących do wykazu prac o szczególnym charakterze.

Przekazał informacje, że grupa operatorów kontroli bezpieczeństwa uzyskała pozytywną rekomendację DUS-u i CIOP-u oraz że dla grup automatyków kolejowych i dróżników przejazdowych oczekiwana jest opinia CIOP-u. W sprawie kuratorów sądowych, powiedział, że przedstawiciele tej grupy zawodowej oraz DUS-u sygnalizowali również w Ministerstwie Sprawiedliwości sprawę, na którego opinię obecnie oczekują.

Ustalono, że po opiniach CIOP-u, odbędzie się kolejne spotkanie, zwłaszcza dotyczących automatyków kolejowych, dróżnicy przejazdowych i staży ochrony lotniska.

Grzegorz Wasąg, Ekspert w sp. lotniskowej staży pożarnych, OPZZ, przedstawił argumenty przemawiające za zaliczeniem tej grupy zawodowej w struktury PSP lub możliwość niewygasających emerytur pomostowych w wieku 55 lat, przy odpowiedniej wysokości emerytury pomostowej.

Sebastian Koćwin, OPZZ, zadał pytanie stronie rządowej w sprawie niewygasającego charakteru emerytur pomostowych w kontekście doniesień medialnych w kwestii porozumień podpisanych z NZSS „Solidarność”. **Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej**, odpowiedział, że porozumienie będzie podpisane pomiędzy NSZZ „Solidarność”, a Rządem, zgodnie z zarządzeniem Premiera

RP i dodał, że z pracującej przy tej kwestii grupie roboczej wyszła rekomendacja, by znieść niewygasający charakter emerytur pomostowych.

Ad 4

Następnie omówiono sytuację kobiet w systemie emerytalnym z perspektywy okresowej emerytury kapitałowej - dyskusja na wniosek Pracodawców RP.

Zbigniew Wasiak, Dep. Ubezpieczeń Społecznych, MRiPS, przedstawił dane dotyczące sytuacji kobiet ubezpieczonych, urodzonych w innych latach niż w roku 1953.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, powiedział, że w zakresie pkt 5 c, Ministerstwo zwróci się do ZUS-u o pełną informację w zakresie tego punktu i przedstawi informacje o liczbie przyznawanych emerytur dla kobiet w drodze wyjątku, jak również o liczbie odmów, a także o warunkach w jakich są przyznawane emerytury i jaka jest charakterystyka tej grupy ludzi, gdyż przyznawanie tych emerytur jest w ramach kompetencji Prezes ZUS.

Antoni Kolek, Pracodawcy RP, przypomniał sprawę z poprzedniego posiedzenia w zakresie emerytur kapitałowych kobiet i tego, że strona rządowa zapowiadała, że obali postawioną tezę, jakoby kobietom nie opłacało się dłużej pracować.

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, FZZ, nawiązując do wypowiedzi przedmówcy poprosił, by wnioskodawcy doprecyzowali e-mailowo o jakie informacje proszą Ministerstwo w sprawie tego punktu, po czym Ministerstwo zostanie poproszone o odniesienie się do tej kwestii. Powiedział również, że temat sytuacji emerytalnej kobiet, jak najbardziej może zostać omówiony w ramach tematu „Przegląd systemu emerytalnego – omówienie tematu w ramach programu prac Rady RDS na 2023 r.

Ad 5

Ze względu na brak przedstawicieli do pkt 5 zdecydowano o przesunięciu punktu na kolejne posiedzenie.

Ad 6

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, FZZ, nawiązał do obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej i zadał pytanie czy w sprawie tego projektu ukazało się stanowisko strony rządowej.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, powiedział, że jeszcze nie ma stanowiska strony rządowej dotyczącego tego projektu oraz że nie ma jeszcze trybu nadania, jeśli chodzi o prace w parlamencie a także że oczekiwane jest pierwsze czytanie w parlamencie.

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, FZZ, zapowiedział, że temat ten może zostać omówiony w ramach tematu „Przegląd systemu emerytalnego – omówienie tematu w ramach programu prac Rady RDS na 2023 r.

Sławomir Łukasiewicz, OPZZ, przedstawił konkretne przypadki ubezpieczonych, zatrudnionych w szczególnych warunkach, którzy ubiegają się o przyznanie emerytury pomostowej, a którzy napotykają na niepotrzebne trudności w jej uzyskaniu ze strony Zakładów Ubezpieczeń Społecznych. Zaapelował, iż należało by poprawić zwykłą komunikację między ZUS-em, a beneficjentami, zwłaszcza jeśli dotyczy to spraw technicznych, gdyż często w takich przypadkach są wydawane oficjalne decyzje i przesyłane pismami, przez co znacząco wydłuża się czas załatwienia danej sprawy. Powiedział, że powinien być stworzony poradnik dla pracodawcy, w którym byłaby informacja w jaki sposób kwalifikować poszczególne stanowiska, jakie są w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze. Argumentował to przykładem pracownika, który pracował przy wzbogacaniu rudy miedzi, a wg urzędników, uprawnienie przysługiwałoby mu, gdyby pracował przy wzbogacaniu węgla. Zaznaczył, że przytoczone sytuacje są bardzo trudne psychicznie dla pracowników, w sytuacji, kiedy wszystko wskazywałoby, że otrzymają emeryturę pomostową, a jednak spotykają się z odmową z ZUS-u.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, powiedział, że należałoby zaprosić przedstawicieli ZUS-u, jeśli sprawy nie mają charakteru jednostkowego. Poprosił o doprecyzowanie tematów, dotyczących tego tematu, aby było możliwe wcześniejsze przygotowanie materiałów w przedmiotowej sprawie. Zaznaczył, że taki tryb procedowania będzie efektywniejszy, gdyż Ministerstwo większość danych, o które proszą członkowie zespołu, potrzebuje wcześniej uzyskać z ZUS-u.

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych; wobec wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie.

Krzysztof Kisielewski

/ - /

Przewodniczący

Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych RDS

Sporządziła

Paulina Knapik

/ - /

Biuro Rady Dialogu Społecznego